

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szombat, 1908. április 11.

83. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Új Wurzer ház), I. em.

Szerkesztőség telefonszáma 229. - Nyomdai telefonszáma 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A határrendőrség életbelépése.

A kormányzó lemondott? — Konfliktus a határrendőrség miatt.

Egy a városi közéletben szereplő embertől kaptuk az alábbi sorokat:

A *Tengerpart* jelentése a határrendőrség életbeléptetéséről meglepetésszerűen jött. Ugy csapott le, mint a nyári villám a tiszta kék égről. Mert azt el fogja mindenki ismeri, hogy Fiume fölött a paktum óta tiszta volt az ég, nem mutatkoztak a vihar jelei. Andrassy úgy látszik fején találta a szöveget. Először megcsináltatta a békét, hogy a békében, nem pedig a zavarosban halászszon. Most is, hogy a házszabályrevíziót a fejébe vette, nem tágit tőle. Így volt ez a határrendőrséggel. Azaz mégsem egészen így. Mert, talán méltóztatnak emlékezni, Andrassy akarta megcsinálni azt a bizonyos fából való vaskarikát, illetőleg városi-tott határrendőrséget. Egy másik verzió szerint ugyan arról van szó, hogy ezt a városított határrendőrségi javaslatot csak a fiumeiek ugratására csinálták, hogy legyen ok teljesen állami határrendőrség életbeléptetésére.

S Andrassy nem is csatlakozott. A representanza határozottan tiltakozott, mert neki nem volt sem pénze a városi határrendőrség fentartására, sem pedig hajlandósága arra, hogy az olasz nyelv mellett a magyarnak is megadja az őt megillető jogát. Így azután Andrassy kijelentette, hogy most már életbelépteti a teljesen állami határrendőrséget, mint-hogy a város a közvetítő és méltányos javaslatot nem fogadta el.

A hivatalos jelentés az állami határrendőrség életbeléptetéséről napvilágot is látott, csak a törvény végrehajtása késett mostanáig. A belügyminiszter azonban állandóan dolgozott a fiumei közbiztonsági kérdés rendezésén. Andrassy gróf nagyon jól ismeri a fiumei állapotokat s hogy ennyi ideig várakozott a rend helyreállítása dolgában teendő intézkedéseivel, az csak azzal magyarázható, hogy a belügyminiszter, mint kifogástalan politikai gentlemen nem akarta megzavarni a más oldalról felkínált békét. Most azonban már ott tartunk, hogy a határrendőrséggel nem késztetett tovább. Fiume representanzája lehetetlen állapotot teremtett, amidőn az autonómrendőrség újjászervezését határozta el s az összes alkalmazottakat szélnek akarta eresztetni. Ez érleltette meg a belügyminiszterben a határrendőrség életbeléptetésének szándékát, amelytől őt eltéríteni most már aligha sikerül az autonóm uraknak.

Mikor Kristóffyék életbe akarták léptetni a határrendőrséget, az olasz sajtó és az autonóm urak toporzékolnak a dühtől. Ma egészen másképp van. A félhíves halgatók, mint a dinnye fűben. A másik kettő elismeri az állami határrendőrség szükségét. S az autonóm urak? Azok a legbölcsebben hallgatnak. Beletörődnek a

dologba s a benfentesebbek azt is tudni vélik, hogy az állami határrendőrség életbeléptetése Zanella képviselő és Vio podeszta beleegyezésével történik.

A vezető kolompokok ugyanis belátták, hogy a mai autonómrendőrséggel semmire sem megy a város. A város budgetjét pedig még nagyobb költséggel terhelni nem lehet. Így azután nem marad egyéb hátra, mint hallgatagon beleegyezni a belügyminiszter kívánságába.

Ezuttal talán először sikerül minden baj nélkül állami intézkedést végrehajtani. Azok, akik legjobban toporzékolnak, csöndes bárányokká vedlettek s ha fentről az a parancs jön, hogy valaminek meg kell lennie, meg is lesz.

Ilyenformán mindenesetre új helyzettel állunk szemben. Ha így haladunk, még oda jutunk, hogy az autonómpárt jó kormánypárttá vedlik át s rácsófol azokra a vádakra, amelyek eddig a magyar sajtó részéről jogosan érték.

A „Pesti Napló“ szenzációt kovácsolt a határrendőrség életbeléptetése alkalmából. Egy fiumei távirat alapján ezeket közli:

„Gróf Nákó Sándor fiumei kormányzó beadta lemondását és ezt több fiumei vezető embernek is bejelentette már. A kormányzó a legközelebbi napokban végleg elköltözik Fiuméből. A lemondásra azonkívül, hogy az autonómistáknak tett ígérete ellenére a belügyminiszter mégis életbelépteti Fiumében a határrendőrséget, a kormányzót több személyes természetű ok is késztette. A kormány egyelőre Wickenburg kormányzóhelyetessé fogja végeztetni a fiumei kormányzói teendőket.“

Így szól a jelentés, amelyet a leghatározottabban meg kell cáfolnunk. A kormányzónak esze ágában sincs a határrendőrség miatt lemondani s hogy a tudósítás mennyire tájékozatlan, bizonyítja, hogy a belügyminiszter az autonóm urakkal rég megállapodott a határrendőrség életbeléptetése kérdésében, amelyet az utóbbiak már csak látolni szeretnének.

Mint értesülünk Doizani rendőrkapitány tegnap hosszasan tárgyalt Vio Ferenc dr. polgármesterrel s ezután megbeszéltek a határrendőrséggel kapcsolatos kérdéseket. Hír szerint szó van arról is, hogy a kikötői szolgálatot a határrendőrségre fogják ruházni. A Máv. ezért a szolgálatért — úgy tudjuk — 24 ezer koronát fizetett a rendőrségnek, de bizony nem valami megbízható felügyeletet kapott érte. Most azután a kikötőben uralkodó nagyon bizonytalan állapotok rendezését a határrendőrség életbeléptetésével kívánják megoldani.

Itt említjük meg, hogy Nákó Sándor gróf kormányzó táviratot intézett ma titkári hivatalához, amelyben utasítja, hogy távolléte alatt a kormányzóság és a tengerészeti hatóság ügyiratait utána küldjék.

A kormányzó rövid idő múlva visszatér Fiuméba s a tavaszt itt fogja eltölteni. Már intézkedés is történt arra nézve, hogy háztartásának egy részét ide helyezték.

Budapest. április 10.

A „Budapesti Hírlap“ mai száma a leghatározottabb formában azt a hírt közli, hogy Nákó Sándor gróf fiumei kormányzó beadta lemondását. A lemondás oka az a konfliktus, amely közte és Andrassy Gyula gróf belügyminiszter között a határrendőrség miatt felmerült. Andrassy belügyminiszter minden áron május elsején életbe akarja léptetni a határrendőrséget, míg ellenben Nákó Sándor gróf csak későbbi időpontra óhajtja az intézmény életbeléptetését és csakis az autonómistákkal, illetőleg a representanzával való egyezkedés útján. Minthogy Andrassy gróf belügyminiszter álláspontjából nem volt hajlandó engedni, kormányzó levonta a konzekvenciákat és lemondott állásáról.

Budapest, apr. 10.

Több hírlapíró ma fölkereste Nákó Sándor gróftól szállóbeli lakásán, hogy lemondása felől nyilatkozatot nyerjenek tőle. A kormányzó a következő kijelentést tette:

Nagy meglepetéssel olvastam a lemondásomról szóló híreket. Határozottan kijelenthetem, hogy eszem ágában sincs lemondani s az is meglep, hogy akad valaki Fiumében, aki komolyan veszi ezt a hírt. Lemondani sohasem akartam oly kevésbé, mint most, amikor olyan békés egyetértés uralkodik Fiumében, aminő sohasem volt. Legfőbb ambícióm a jövőben is az lesz, hogy ezt a kedvező helyzetet még inkább megerősítem. Tény, hogy elutazásom előtt látogatást tettem Vio Ferenc dr. polgármesternél és Zanella képviselőnél, de ez nem bucsulátogatás volt.

Budapest, apr. 10.

A többi lapok is megerősítik a kormányzó lemondását s egybehangzóan konstatálják, hogy a lemondást az Andrassy gróffal kitört konfliktus idézte elő.

Fiume és Albánia.

Albániában ma már három államhatalom küzd az érvényesülésért. A Balkánon ezt a kiaknázatlan területét Olaszország, Ausztria és Magyarország igyekszik meghódítani. Olaszország térhódításával kezdődött a versengés, amelynek eliensúlyozására nem csekély fáradsággal vette fel a harcot Ausztria és Magyarország. A magyar termékek csak az utolsó esztendőben találtak piacot Albániában s csakhamar élénk forgalom indult meg a magyar kikötőváros, Fiume és Albania között.

Az osztrák gazdasági körök nem valami jó szemmel nézik a magyar kereskedelem tér-

foglalását. Ezt a tényt igazolja az a körülmény is, hogy az osztrák Lloyd hajóstársaság, amely még nem is olyan régen élénk összeköttetést tartott fenn Trieszt és Albania között, ellensúlyozni akarja azt a reája nézve veszedelmes versenyt, amelyet a Magyar-horvát hajóstársaság támaszt. Az ellenakció meg is indult s az osztrák hajóstársaság több új hajót épített az albán forgalom intenzívebb ellátása céljából.

Hogy mennyire érvényesültek Magyarország érdekei Albániában, mutatja az a jelentés, amely Albánia behozatali és kiviteli forgalmáról számol be. A szóban forgó jelentés az elmúlt évi gazdasági viszonyokat tárja fel a azokból következtetünk a jövőre alakulásokról, is. Albánia legfőbb kiviteli cikke a gyapjú volt amelyből Felső Albánia 600.000 korona, Alsó Albánia pedig 400.000 korona forgalmat ért el. A bőrneműek kivitele 800.000 koronát biztosított Albániának. A kordován bőr kivitele 1.200.000 koronát tett ki. Szénakivitele 400.000, a lenmag, bab és egyéb vetemények exportja pedig 500.000 koronára rugott. A szőlőkivitelből 350.000 korona volt Albánia jövedelme, míg az ipari termékek kivitele Dalmáciába, Fiuméba és Triesztbe 1.200.000 korona értékű volt.

A legfőbb behozatali cikkek voltak:

Kávé	2.500.000 korona
Cukor	1.200.000 "
Rizs (Fiuméből)	2.000.000 "
Petróleum	300.000 "
Vászonneműek	1.500.000 "
Bőrneműek	300.000 "
Gyertya	150.000 "
Egyéb cikkek, mint festékek, vasneműek, butorok stb	300.000 "
Gyümölcsök	150.000 "
Sőr	40.000 "
Déli gyümölcs	30.000 "

Ezek a számok bizonyítják, hogy Albánia kedvező piaca a magyar termékeknek.

A behozatal legnagyobb részét Olaszország és Magyarország látta el, de azért elegendő mennyiség jutott Ausztriának is. A magyar kiviteli kereskedelem érdekében jó volna Albániában élénk akciókat kifejteni s oda olyan embereket küldeni, akik terjedelmes jelentések helyett üzleteket csinálnak s elősegítik azt a törekvésünket, hogy Albániában mennél nagyobb teret hódítsunk a magyar termékek számára.

UJDONSÁGOK.

— **Károly István főherceg Lussinban.** Károly István főherceg, — mint nekünk jelentik Lussinpiccoloba indul.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület ma, pénteken délután 6 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tart, amelynek napirendje a következő: A jegyzőkönyv hitelesítése. Bejelentések, közlések, interpellációk. Bacić dr. javaslatának tárgyalása. A kórházbizottság javaslata két kórházi orvosi állás szervezésére. Az új építkezési szabályzat és miniszteri rendelet tárgyalása. A párt ülésén több adminisztratív ügy kerül elintézésre.

— **Korfu vendégei.** Eulenburg gróf főudvarmester Korufban ma azt a távirati jelentést kapta, hogy a császári pár holnap érkezik oda. A kikötés előtt reggeli lesz a „Hohenzollern” hajón. A görög királyi párt és családját ma délután várják Korfuba, ugyancsak az ateni német követet is. Teotokisz görög miniszterelnök, aki most a kamarában van elfoglalva csak vasárnap érkezik Korfuba. Bülow herceg birodalmi kancellár megérkezéséről még semmi sem hallatszik — Palermóból ez a távirat érkezik: A „Hohenzollern” a német császári párral, valamint Agost herceggel és Viktória hercegnővel, „Hamburg” és „Sleipner” hadihajók kíséretében ma reggel Korfuba indult, a hova holnap délelőtt tizenegy órakor fog megérkezni.

— **A kereskedők és iparosok közgyűlése.** A fiumei kereskedők és iparosok egyesülete vasárnap délelőtt tartja évi közgyűlését a Piazza Urményin levő körhelyiségében.

— **A Zrinyi vár sorsa.** A horvátok körében mozgalom indult meg, hogy a történelmi nevezetességű portoréi Zrinyi várat megvásárolják a spanyol jezsuitáktól, akik a magyar kormánytól vásárolták meg azt potom áron. Erre a célra Zágrábban részvénytársaság ala-

kult, amely 300.000 korona részvénytőkére hirdetett aláírást. Az akció azonban nehezen halad előre, mert eddig mindössze csak alig 50.000 korona gyűlt össze részvényjegyzés folytán. A horvát lapok most újabb propagandát csinálnak ennek a tervnek, hogy a történelmi hírességű kastélyt re engedjék magyar kézre jutni, hanem azt a horvát nemzeti célra a horvát nép közkincsévé tegyék.

— **A szabósztrájk vége.** Megirtuk, hogy a szabómunkások egyes üzletekben sztrájkba léptek helyzetük javítása céljából. A mozgalom eredményteljesen járt, amennyiben tegnap a munkások és a munkaadók között az egyezség létrejött.

— **A villamos erő és a Máv.** Fiume városa a Máv. ajánlatára szerződést készült kötni a vasutal a pályaudvarnak és a kikötőnek villamos fényvel való világítására. A villamos erőt arra is felhasználják, hogy a deliai farakodó telepről a fővonalba beágazó mintegy nyolc kilométernyi alaguton a vonatok közlekedését villamos erővel tartsák fenn, mert a mozdonyok óriási füstfejlesztése szinte lehetetlenné teszi az alaguton való sűrűbb közlekedést.

— **Kereskedelmi kikötő a prelukai öbölben.** Az osztrákok sehogyan sem tudnak megbékülni azzal, hogy a fiumei kikötő forgalma évről-évre növekszik s hogy a magyar kikötő város ma már komoly versenytársa az osztrákok Triesztjének. Ennek az osztrák versenytársnak eredménye az, hogy folyton azon törik a fejüket, hogyan arthatnának a magyar kikötőváros forgalmának s azoknak a kereskedelmi értékeknek, amelyeknek szolgáltatásában a fiumei kikötő áll. Erre vezethető vissza az a terv is, amely Fiume közelében az osztrák területen új kereskedelmi kikötőt akar építeni. Ugyanis az osztrák vasuti minisztérium előmunkálatai engedélyt adott a dalmat szigetvasutatra, amely Matuglieből indulna ki és Záráig vezetne. Ezzel a vasuti előmunkálatai engedéllyel együtt készült az a második terv is, amely az új vasuti vonal egyik állomásánál, Prelukánál öt millió korona költséggel kereskedelmi kikötőt akar építeni.

— **Városi tisztviselő halála.** Jakovich József, a városi segédhivatal idős tisztviselője rövid betegség után tegnap délután meghalt.

— **Új torpedó-állomás Dalmáciában.** Haditengerészetünk parancsnoksága Barcagno és Ceraria falvak között a tengerparton új torpedóállomást szándékozik létesíteni. Ez az új védelmi pont teljesen kielégítené a dalmáciai véderővonalat úgy, hogy immár egyetlen olyan része sem lenne a dalmat tengerpartnak, amely tökéletesen fedezve nem volna.

— **A csokoládégyár felszámol.** A fiumei kakao- és csokoládégyár r-t holnap, szombaton délelőtt tartja meg tizenegyedik rendes közgyűlését, amelyen a társaság felszámolását fogják kimondani. Mint megbízható forrásból értesülünk, a gyártelepet Coff amsterdami és Gerbaud budapesti csokoládégyárosok veszik át, akik legközelebb már megkezdik az üzemet.

— **A „Hungaria” olajgyár részvénytársaság** Fiumében épült gyártelepe ma megkezdte a működését.

— **Kiesett az ablakból.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap délután a Via Germania egyik házában. Froglio György három éves leánya, Anna, játék közben kiesett az elsőemeleti ablakból s súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt kis lányt a kórházba szállították. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kinek a gondatlanságából történt a baleset.

— **Megőrült tengerészkapitány.** Tegnap az Adamich-téren sétálóknak szomorú látványban volt részük. A magyar-horvát társaság egyik hajója Fianonából egy megőrült tengerészkapitányt hozott, aki szállítás közben folyton a francia köztársaságot éltette. A szerencsétlen kapitányt hozzátartozói egy horvátországi örültek házában helyezték el.

— **A kikötőből.** Érkezett: „Epidauró” osztrák gőzös North-Shildsből; „Melomene” osztrák Lloyd gőzös Triesztből; „Volturno” angol gőzös Londonból. Indult: „Polluce” osztrák gőzös Konstantinápolyba, „Matlekovits” Adria-gőzös Bordeauxba, „Bari” olasz gőzös Bariba; „Giendha” angol gőzös Algirba úresen.

— **Kirándulás a brioni szigetekre.** A Magyar-horvát hajóstársaság, mint már jelen-

tettük f. hó 13-án hétfőn kedvező idő esetén kirándulást rendez a Brioni szigetekre. A hajó Fiuméből reggel 7.30 órakor indul, és este 9 órakor tér vissza, és Brioniban két és fél óra hosszát tartózkodik. A menetjegy ára személyenként 10 kor. gyermekeknek fele. A hajón buffet-szolgálat áll az utasok kényelme szempontjából rendelkezésre.

— **A fiume-abbáziai omnibus-vonal** menetrendje e hó 7-ével a következőképpen változik:

Indulás Fiuméből Abbáziába naponként d. e. 9:30 és 11:30 órakor, d. u. 2:30, 4:30 6:30 órakor.

Indulás Abbáziából Fiuméba naponként d. e. 1:30 órakor és d. u. 12:30, 3:15, 5:30 és 7:30 órakor.

Jegyek a hajón kaphatók. Menetdíj 20 fillér.

TAVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, április 8. A képviselőházi ülésén Navay Lajos elnököl.

Wekerle Sándor miniszterelnök felküldi az elnökhöz a királyi kéziratot, amely az ülésszak berekesztéséről s az új ülésszak összehívásáról szól. A kéziratot a Ház tudomásul vette. Ezután elhatározták, hogy a legközelebbi ülés április 29-én lesz.

Ezzel az ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, április 10. A főrendiház ma délelőtt Desseffy Aurél gróf elnöklésével ülést tartott, amelyen az ülésszak berekesztéséről s az új ülésszak megnyitásáról szóló királyi kéziratot olvasták fel.

A Ház új jegyzői.

BUDAPEST, ápr. 10. A függetlenségi balpárt elhatározta, hogy a Ház egyik jegyzői állására Nagy Györgyöt fogja jelölni. A nemzetiségiek a részükre fentartott jegyzői állást Vlad Auréllal töltik be.

A szerbiai kormányválság.

BELGRAD ápr. 10. Jól értesült körökben lehetségesnek tartják, hogy Nikolics közoktatásügyi miniszternek sikerülni fog az új kormányt megalakítani. E mellett azonban szó van arról is, hogy az új kormány elnöke Milanovics lesz. Egy Nikolics miniszteriumnak kitalása volna arra, hogy Pasics támogassa, mert Pasicsot távollátéban mindig Nikolics képviselte.

Az új angol miniszterelnök.

LONDON, ápr. 10. Asquith Herbert miniszterelnök ma délelőtt utazik el Biarriból, az éjjelt Párisban tölti s holnap délután érkezik Londonba. Asquith, aki a miniszterelnöki tisztségen kívül a kincstár első lordjának hivatalát is elvállalja, nem lesz kénytelen magát új választásnak alávetni, mert az alkotmány csak azt írja elő, hogy a népképviselők csak akkor kötelesek magukat új választásnak alávetni, ha koronahivatali, vagy kettős fizetéssel járó hivatali vállalkozást vállaltak. Asquith, mint a kincstár első lordja, ugyanolyan fizetést huz, amilyent mint pénzügyminiszter kapott, azaz ötezer fontot évenként. A miniszterelnöki állás nem jár semmiféle fizetéssel és amikor Salisbury miniszteri pályafutásának vége felé a külügyi tisztséget lemondott és csak a miniszterelnöki tisztséget tartotta meg, fizetés nélküli hivatalnok maradt.

A portugáliai nyugtalanság.

BERLIN, ápr. 10. A Lokalanzeiger-nek jelentik Lisszabonból: Machado, a republikánus párt vezére, a párt vezetősége nevében kijelentette, hogy a párt a múlt vasárnapi eseményektől teljesen távol áll és hogy a zavargást a reakcionárius izgatók szervezték. Machado tiltakozik az ellen a vád ellen, hogy azokat a szomorú eseményeket a republikánus csoport idézte elő.

Az osztálysorsjének húzása.

BUDAPEST, április 10. Az osztálysorsjáték mai húzásán a 34323 számú sorsjegy 10.000 koronát nyert.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.
Szerkesztő: Fodor Oszkar.

Első Horvát Takarékpénztár.

HIRDETMÉNY.

Ötödik részvénykibocsátás.

A társasági alaptőkének 5.400,000 koronára való felemelése.
Prospektus.

Az intézet üzleteinék emelkedésére és fejlődésére való tekintettel az Első Horvát Takarékpénztár részvényeseinek 1908 március 21-én tartott közgyűlése elhatározta a társulati alaptőkének 3.600.000 koronáról 5.400,000 koronára való felemelését új 900 darab egyenként 2000 korona n. é. részvény kibocsátása által.

Az opció jogának gyakorlására és a részvények aláírására nézve a következő feltételek mérvadók:

1. Az ötödik kibocsátású részvények első sorban a jelenlegi részvényeseknek kínálandók fel. Két részvénynek a tulajdona jogot ad egy új részvény megszerzésére és egy részvény két negyed ill. öt tized új részvényre; minden két negyed vagy öt tized részvény tulajdona egy negyed új részvényre és minden negyed vagy kéttized részvény egy tized részvény megszerzésére.

Minden egyes opcióban szerzett részvény ára:

- K 5,600 egy egész részvényért
- „ 1,400 egy negyed részvényért
- „ 560 egy tized részvényért

2. A jelenlegi részvényesek opció-jogukat legkésőbb 1908. április 25-éig gyakorolhatják részvényeiknek az intézeti pénztárnál Zágrábban, vagy a fiókok egyikénél való bemutatása mellett. Az 1908. április 25-ike után bejelentett opciójog-igények nem fognak tekintetbe venni.

Az opciójog gyakorlásának bejelentésével egyidejűleg fizetendő az 1908 január 1-étől járó 5%-os kamatokkal együtt az egész optált részvény után 2800 kor., egy negyed után 700 korona. és egy tized részvény után 280 kor.

3. A fenti első részlettel egyenlő összegű második részlet az 1908 január 1-től járó 5%-os kamatokkal együtt legkésőbb 1908 május 25-éig fizetendő. E második részlet fizetésére 30 napig terjedő haladék adható az 1908 május 25-étől a lefizetés napjáig számított 6%-os késedelmi kamatok lefizetése mellett.

4. Azon esetre, ha a megállapított részletek kellő időben le nem fizetnének, ez annak tekintetk, hogy az illető részvényes az opciójog gyakorlásáról lemondott és ez esetben a részvény vagy annak hányada másnak adatik el, a már lefizetett összegek pedig nem térítetnek vissza, hanem a tartalékalaphoz csatoltatnak.

5. Megjegyzendő, hogy az egész részvények a felek kívánságára feloszthatók négy 500 kor. n. é. negyedre vagy tíz 200 kor. n. é. tizedre. E hányadrészvények bemutatásra fognak szólni és minden negyed vagy tized részvény tulajdonosa megfelelő arányban részesedik a tiszta nyereségben és a társulati alaptőkében.

Az egész részvények mint eddig névre fognak szólni.

6. 1908 április 25-éig jogukban áll egy a jelenlegi részvényeseknek mint bárki másnak szóval vagy írásban részvényeket jegyezni, megjelölve azt, hogy hány egész, negyed vagy tized részvényt kíván a bejelentő a nem optált részvényekből vásárolni.

A bejelentéssel egyidejűleg óvadék címén minden részvény után 600 kor., minden negyed után 150 kor. és minden tized után 60 kor. teendő le.

Az így előjegyzett részvények első sorban a részvényesek között osztatnak szét az első pontban megjelölt áron. Ha a részvényesek a nem optált részvények számánál nagyobb számú részvényt jegyeznének, akkor eme részvények a részvényesek által jegyzett egész vagy hányad részvények arányában fognak felosztani. Ha pedig a jelenlegi részvényesek által jegyzett nem optált részvények kiutalása után meg maradna ezekből, akkor ezek a részvények az előjegyzett nem részvényeseknek fognak eladni az intézet igazgatósága által megjelölt árban, mely azonban semmi esetre se nem lehet alacsonyabb a régi részvényesek számára megszabott áránál (1. pont). Az átvételi ár az igazgatóság által legkésőbb 1908 április 29-ikéig fog megállapított lenni. Ha az összes nem részvényeseket, kik egész vagy hányad részvényeket jegyeztek, nem lehetne kielégíteni, akkor a felosztás az ezek által jegyzett egész vagy hányad részvények arányában fog történni.

Az optált részvényeken kívül jegyzett részvények ára az 1908 január 1-étől járó 5%-os kamatokkal együtt két egyenlő részben fizetendő le és pedig az első részlet legkésőbb 1908 április 30-áig, a második 1908 május 25-éig. A második részletre 30 napig terjedő haladék adható az 1908 május 26-ától a fizetés napjáig számított 6%-os késedelmi kamatok lefizetése mellett. A fizetési részletek be nem tartása esetén az óvadék és a lefizetett részletek a tartalékalap javára eivesznek.

7. Ezen ötödik kibocsátású részvények vagy hányad részvények tulajdonosai osztozkodnak az 1908. év eredményében tehát annak tiszta nyereségében is.

8. A részvényesek, kik opciójogukat gyakorolják, maguk tartoznak kitölteni, illetve aláírni az I. számú nyilatkozatot, azok pedig kik a nem optált részvényeket jegyzik, a II. számú, mely nyilatkozatok kaphatók az „Első Horvát Takarékpénztár”-nál Zágrábban és az intézet vaiamennyi fiókjánál. A jelenlegi részvényesek opciójogukat, a nem részvényesek pedig új részvényekre szóló jegyzéseiket bejelenthetik az „Első Horvát Takarékpénztár”-nál Zágrábban és az intézet fiókjainál Belovár, Cirkvenica, Delnice, Kraljevica, Eszék, Fiume, Varasd. Velika Gorica, Virovitica és Zemun.

Zágráb, 1908. április 2-én.

AZ

„ELSŐ HORVÁT TAKARÉKPÉNZTÁR”
IGAZGATÓSÁGA.

Halál a poloskákról DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragadós betegségek ellen fertőtlenítő. Elárusító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 150 hazhoz szállítva.

Lakasok fertőtlenítése elvállaltatik.

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett

Therapia szálló

Cirkvenicában

kitűnő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron. Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényü tengeri fürdő, saját tehenészet stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

Budapesti női szabónő

a lelegegánsabban és igen jutányosan készít angol és francia női kosztümöket.

Seiler R. Susák Primorska u. 61. III.

Virágkedvelő urak és hölgyek figyelmébe ajánlja új virágkereskedését

Kovács Teréz

FIUME, Corsia Deak 30 sz.
(Ossoinack-ház) a kapubejáratában.

GRADO TENGERI FÜRDŐ

Goldberger szálló és étterem

a fürdővel szemben tengeri kilátással.

Villanyvilágítás.

Kitűnő bécsi és magyar konyha.

Goldberger vendéglője - Trieszt.

TRIESZT, Piazza della Borsa 7 I.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Gazdasszonynak

ajánlkozik mérsékelt díjazás mellett a háztartás minden ágában jártas nő. Beszél magyarul, németül s horvátul. Közelebbit a kiadóhivatalban.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szapary, az Adria palota mellett.

Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

PORTO-RÉ

(KRALJEVICA)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösn 40 percnyire Fiumától.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

Magyar
cég.

Wellmann Testvérek

Nagy
választék

FIUME, Via del Pozzo 2.

Telefon sz. 19.

Vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkek dúsan felszerelt raktára olcsó áron.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle

Hazai gyártmányú losonci

Berndorfi nickeledények.

Excelsior zománczedények.

CRNKOVIĆ

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart
mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIĆ JÓZSEF.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121. sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasut mentén. Villamos világítás, lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

FABBRO GIUSEPPE

Via Governo — FIUME — (Corso)

Késes és köszörűs

dus raktárral a legjobb minőségű késárúban és mindennemű vágószerszámban.

Nikkelezés és villanyerőre berendezett műhely.

Cinematograf „EDISON”

Mozgóképfilm-lámpa
VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekélyesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. n. 1/25-től kezdve.

Állandó bérlet jegyek is válthatók a pénztárnál.

A fiumei közönség és az
idegenek figyelmébe!

— 0 —

A legelső rendű uri és női

divat-különlegességek

Fiumében kizárólag

Alpron Attilio

czégnél a Corsón kaphatók.

VELENCÉ
HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdővel és remek étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet

Nattich: Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyártmányok.

Rákóci vendéglő

Az új kivandorlasi palotával szemben.

Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Kényelmes hely társas kuglizók részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel

GULYÁS LÁSZLÓ vendéglős.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
résztulajdonosai.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Űrményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jeggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

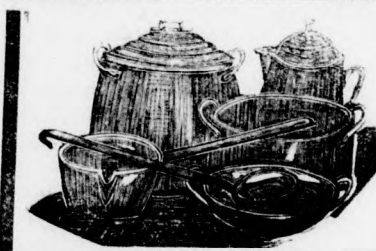
Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kivitelű és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 lit-es üvegekben és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárnya hához is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Ruppik Emil, Űrményi-tér 8.

Ha szereti az egészségét,
használjon kizárólag
aluminium konyhaedényekettisztá alumíniumfém-ből, a melyekkel fűtő-
anyagban 40%-ot takarít meg.

EGYEDÜLI FŐRAKTÁROS

LEONESSA VINCENZO

Via Andrassy 17. — FIUME — Via Andrassy 17.

SPORT VENDÉGLŐ

FIUME, Via Germania 2

a Jellaesics kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. — Kitűnő borok.

Kőbányai Polgári Ház.

WEIZ JENŐ vendéglős.

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Puhát vasalásra és javításra átvesszek. Olcsó havi előfizetés ellenében

rendben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szíves partfogást kér

Schönberg H. fér/fiszabó.

KURZ FRIGYES

szobafestő

czimfestő és mázóló,

Vicolo del Pino 9.

Elvállalok szoba- és díszlet-
festést, mázólast a legegyszerűbb
kivitelű a leggazdagabbig.Fa-, bádóg-, vász on- és üveg-
címablák készítését a legmo-
dernebb kivitelben a legolcsóbb
árak mellett.A n. é. közönség szíves part-
fogását kéri

mely tisztelettel

KURZ FRIGYES

Vicolo del Pino 9. szám.

Nagy Alkalmi Vétel!!

Partiban vásárolt
nagymennyiségű uri-
női- gyermek-
divatharisnyákat

hallatlan olcsó

árban ad el a

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.